

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-02

№ 04-28/11-628(138339)

"13" червня 2017 р.

Прем'єр-міністру України
ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

7 червня 2017 р. на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин розглянуто питання щодо забезпечення виконання органами виконавчої влади окремих вимог Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб".

Зокрема, - вирішення відповідними центральними органами виконавчої влади існуючих проблем у сфері пенсійного забезпечення пенсіонерів з числа внутрішньо переміщених осіб та пенсіонерів, які проживають на тимчасово не контрольованій території в зоні проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях.

Обговорення цього питання висвітлило низку суттєвих проблем, пов'язаних з реалізацією Постанови Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 р., №365 «Деякі питання здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам».

Ще наприкінці лютого 2016 р. Міністерство фінансів України ініціювало процес верифікації соціальних виплат та пенсій внутрішньо переміщеним особам. Наслідком цієї верифікації стала принизлива процедура перевірки внутрішньо переміщених осіб - пенсіонерів за місцем проживання, затримка з виплатою, а в багатьох випадках і безпідставне припинення пенсійних виплат сотням тисяч громадян України з числа внутрішньо переміщених осіб. Внаслідок цього значна кількість внутрішньо переміщених осіб, яким було "призупинено" виплати, залишились без єдиного джерела доходів протягом п'яти місяців.

Лише 08.06.2016 р. Кабінетом Міністрів України прийнято відповідні нормативно-правові акти, які своєрідним чином врегульовують порядок обліку внутрішньо переміщених осіб оскільки водночас запроваджується відверто дискримінаційний по відношенню до окремої категорії громадян України та принизливий механізм контролю за виплатами внутрішньо переміщеним особам - Порядок призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо

переміщеним особам, та Порядок здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування, які були затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 р., № 365. Більш того, для повноцінної реалізації вимог Порядку у органів соціального захисту та Пенсійного фонду України на місцях просто відсутні необхідні ресурси, оскільки наявні ресурси не розраховані на прийом такої кількості громадян, яка сьогодні звертається за призначенням/відновленням соціальних виплат.

Окремі положення Порядку призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, та Порядку здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування не тільки суперечать чинному законодавству, а й не узгоджуються між собою. Так, Порядком призначення (відновлення) соціальних виплат ВПО, передбачено, що комісія, крім підстав відмови у призначенні (відновленні) соціальної виплати, передбачених законодавством, може відмовити заявникові у призначенні (відновленні) такої виплати в разі відсутності заявника за фактичним місцем проживання/перебування, зазначеним у заяві про призначення (відновлення) соціальної виплати.

Згідно зі статтею 4 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” *виключно законами про пенсійне забезпечення визначаються умови, норми та порядок пенсійного забезпечення*. При цьому відсутність пенсіонера за фактичним місцем проживання/перебування *не включено до підстав припинення пенсійних виплат*.

Пунктом 5 статті 45 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” передбачено, що документи про призначення (перерахунок) пенсії *розглядає територіальний орган Пенсійного фонду та не пізніше 10 днів з дня їх надходження приймає рішення про призначення (перерахунок) або про відмову в призначенні (перерахунку) пенсії*. Водночас відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України, № 365 рішення про призначення або відмову в призначенні пенсії *приймає комісія з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам*. При цьому термін, протягом якого таке рішення буде прийнято складає 30 календарних днів. Зазначене прямо суперечить Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

Застосування зазначених норм призводить до масового порушення права на захист власності та пенсійне забезпечення такої категорії громадян, як пенсіонери з числа внутрішньо переміщених осіб, адже поняття “соціальні виплати” в контексті Порядку здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування включає в себе і пенсійні виплати.

Невідповідність Постанови Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 р., № 365 чинному законодавству та Конституції України спонукала внутрішньо переміщених осіб - пенсіонерів позиватися проти територіальних управлінь Пенсійного фонду України. В основному вони звертаються до суду у зв’язку з

протиправністю рішень територіальних управлінь Пенсійного фонду України щодо припинення виплати пенсії. За інформацією громадських організацій, станом на середину травня 2017 року існує вже більше 60 позитивних рішень на користь внутрішньо переміщених осіб стосовно дискримінаційних положень зазначеної Постанови Уряду.

На виконання рішення, прийнятого на засіданні Кабінету Міністрів України 08.06.2016 р. при Міністерстві соціальної політики створено Робочу групу, яка вже більше року не в змозі налагодити конструктивний діалог з представниками Міністерства соціальної політики та узгодити з громадськістю пропозиції щодо виправлення недоліків пов'язаних з соціальними виплатами ВПО.

Принагідно звертаємо Вашу увагу на те, що 12 жовтня 2016 р. Парламентська асамблея Ради Європи схвалила Резолюцію 2133 (2016) «Засоби правового захисту від порушень прав людини на українських територіях, що знаходяться поза контролем української влади» в якій наполегливо закликала українську владу «полегшити, наскільки це в її силах, повсякденне життя жителів територій поза межами її контролю та переміщених осіб з цих територій за рахунок зменшення адміністративного тягаря щодо доступу до пенсій і соціальної допомоги» (п. 17.3 Резолюції Парламентської асамблеї Ради Європи 2133 (2016)).

Керуючись пунктами 1 та 9, частини 1, статті 14 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та рішенням Комітету від 07.06.2017 року, Комітет звертається до Кабінету Міністрів України з вимогою невідкладно вжити заходів щодо приведення у відповідність з чинним законодавством Порядку призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, та Порядку здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 р., № 365 з врахуванням позиції громадських організацій з цього питання.

З повагою

Голова Комітету

Г.М. НЕМИРЯ